Paper / Subject Code: 83015 / Direct & Indirect Taxation Paper - II

T.Y.B.Com. (Sem-VI) July-2023 Direct & Indirect Taxation Paper - II Time: 3 Hours Total Marks: 100 **N.B**. (1) All questions are **compulsory**. (2) **Figures** to the **right** indicate **full marks** allotted to the question. (3) Working Notes should form the part of your answer. (4) Calculate figures up to **two decimal points**, wherever required. (5) Provisions of GST Act as on 1-4-2022 have to be considered. Amendments made to the Act thereafter are to be **ignored**. Q.1 a) Select the most appropriate option and rewrite the full sentences: (Any Ten) 1 In India, GST structure is in nature a) Single b) Triple c) Dual d) Quadruple 2. _____means liability to pay tax is by the recipient of supply of goods or services instead of supplier of such goods or services. a) Forward charge b) Consideration c) Reverse charge d) Business 3. Tax rate applicable in case of Mixed supply would be b) Attracting the average rate of tax a) Attracting the lowest rate of tax c) Attracting the highest rate of tax d) @28% _will notify the rate of tax to be levied under CGST Act. a) Central Govt. suo moto b) GST Council suo moto c) State Govt. suo moto d) Central Govt. as per the recommendations of the GST Council. is the threshold limit of turnover in the preceding financial year for opting to pay tax under composition scheme for special category states. a) 25,00,000 b) 50,00,000 c) 75,00,000 d) 1,00,00,000 ___ is exempted from GST. a) Any Business exhibition b) A business exhibition outside India

c) A business exhibition in India

Tax invoice must be issued by ____

a) Every supplier

c) Every person

d) All the above

d) None of the Above

b) Every registered person not paying tax under composition

_____on supplies made by him.

	to the territory of India, shall be treated astill	they cros
custom frontiers of India.		
a) Intrastate supply	b) Export Inter-state supply	
c) Inter-state supply	d) Neither export nor Import	
6		
9. Mr. Santosh Kumar has started	supply of goods and services in Maharashtra	
He is required to obtain registra	tion, if his aggregate turnover exceeds	
during a financial year.		
a) Rs. 10 lakh	b) Rs. 20 lakh	
c) Rs. 30 lakh	d) Rs. 50 lakh	
10. Indirect taxes arein natu	re de la companya de	
a) Progressive	b) Unstable	Ç7
c) Regressive	d) Uncertain	2
	in case of undue or excess claim of Input Tax Credit.	
a) 18%	b) 24%	
c) 30%	d) 40%	
12. The first 2 digits of GSTIN re	present	
a) Entity code	b) Country code	
c) State code	d) Checksum character	
	the the things of the terms of	
1 b): State whether the following st	atements are True or False: (Any Ten)	(10)
1. Supplier is always a 'Taxable'	Person',	
2. Maximum rate prescribed under	er IGST Act is 20%.	
3. Composition levy is a mandate	ory scheme.	
4. Services by Department of Pos	sts by way of speed post are exempt.	
5. A registered person supplying t	axable goods shall issue a tax invoice within 30 days	
from the date of supply of good	ls.	
6. The place of supply of training	services will be where services are actually	
performed whether recipient is	registered or not.	
7. Value of Supply shall include s	ubsidies provided by Central Government.	
8. IGST is levied on Intra State Sa	G (-)	
9. GST is a destination-based Tax		
10. Mixed supply is consisting of t	wo or more individual supplies.	
11. Aggregate turnover includes in	ter-state supplies.	
12 Every Electronic Commerce O	perator is required to get registered under the GST Act	

Q.2 a) M/s Abhinav Training Institute, a commercial training and coaching Centre provides you the following information for the month of March, 2023.

Particulars	Rs.
1) Amount received from running training centre in relation to art classes	5,00,000
2) Receipts from postal coaching	2,50,000
3) Coaching to students for preparation of IIM Examination	6,50,000
4) Training in recreational activities relating to culture	1,50,000
5) Receipts for providing placement services	3,75,000
6) Renting of immovable property to commercial coaching centre	2,25,000
7) Paid for Stationary & Telephone expenses	5,00,000

Compute the value of Taxable Services and the Goods and Services Tax payable. All amounts given are excluding Goods and Services Tax. GST rate to be taken CGST @ 9% and SGST @ 9%.

Q.2 b) Determine the Time of supply in each of the following cases as per the provisions of GST Act: (10)

Sr. No.	Date on which goods	Date of Invoice	Date of receipt of
	are made available		payment
QP	18-01-2023	15-01-2023	01-02-2023
~ 2	24-01-2023	14-01-2023	04-01-2023
3	05-01-2023	07-01-2023	02-01-2023
4	20-02-2023	15-02-2023	05-02-2023
5	21-02-2023	25-02-2023	05-02-2023
6	10-02-2023	28-02-2023	03-03-2023
7	19-02-2023	14-02-2023	02-02-2023
8	22-03-2023	22-03-2023	20-03-2023
9	01-03-2023	02-03-2023	03-03-2023
10	15-03-2023	04-03-2023	18-03-2023

OR

(10)

Q.2 c) Classify the following activities as Taxable Supply and Non-Taxable Supply

Particulars	Rs.
1. Sale of Software	2,00,000
2. Rent received from open plot of land rented to circus	3,00,000
3.Salary received from employer	5,00,000
4. Rent from mobile tower	2,50,000
5.Rent received for hotel rooms (value of supply per day Rs. 1,200)	4,38,000
6. Sale of time slot for advertisement on TV channel	2,50,000
7. Royalty from permanent transfer of Trade mark	1,35,000
8. Remuneration received as a Member of Parliament	3,75,000
9. Courier charges received	1,00,000
10. Supply of farm labour	1,50,000

Q.2 d) Determine the Time of supply in each of the following cases as per the provisions of GST Act.

Sr. No.	Date of Supply	Date of Invoice	Date of Receipt of
	of Services	5	payment
1	05-09-2022	01-10-2022	20-10-2022
2	10-09-2022	12-10-2022	13-10-2022
3	15-09-2022	25-09-2022	01-09-2022
4	20-09-2022	04-11-2022	05-10-2022
5	25-09-2022	30-09-2022	09-09-2022
6	15-10-2022	28-10-2022	05-10-2022
7	17-10-2022	03-12-2022	15-11-2022
8	19-11-2022	22-12-2022	28-11-2022
9	23-11-2022	25-12-2022	20-11-2022
10	22-12-2022	28-12-2022	07-12-2022

Q. 3 (a) Mr. Prasad, registered in state of Maharashtra, provides your following details for the month March, 2023. Calculate Net Tax Liability of GST. (10)

Opening Balance in Electronic credit ledger as on 1st March,2023.

IGST Rs.1,92,000; CGST Rs. 4,08,000; SGST Rs. 1,04,000

Particulars	Rs.
Sold Goods @ 18% GST To Mahesh in Pune	24,00,000
Sold Goods @ 28% GST To Atul in Nagpur	16,00,000
Provided services@5% GST to Sameer in Kanyakumari	72,00,000
Provided services@ 12% GST to Pallav in Kolkata	88,00,000
Purchased goods @12% GST from Patna	56,00,000
Purchased goods @ 28% GST From Mumbai	60,00,000
Availed services @28% GST from Indore	2,80,000
Availed services @5% GST from Nashik	1,60,000

- Q. 3 (b) Determine the place of Supply in following cases with reasons: (10)
- 1. Mr. Siddhesh is having registered office in Amritsar, imported goods into India from USA, which were received at Mumbai Airport.
- 2. Mr. Subhash, registered person, of Madhya Pradesh sends goods through courier to one of his friends in Nagpur.
- 3. M/s Gharkul CHS Ltd., Mumbai placed an order for installation of elevator with M/s Schindler Elevators. The elevator was installed at the Society's building in Thane.
- 4. TATA company of Mumbai has made a contract with Training Institute in Pune for giving training to their employees. The training was given to employee in Panchagani.

5. Mr. Sadashiv of Delhi not having bank account in Chennai takes a demand draft from Central Bank of Chennai for the purpose of education.

OR

Q. 3 (c) From the Following details calculate Net GST Liability.

(10)

Mrs. Kavita a registered dealer in the state of Maharashtra provides you with the following details for the month of February 2023.

Opening Balance in electronic credit ledger as on 1st Feb., 2023

IGST – Rs. 30,000 CGST – Rs. 34,000 SGST – Rs. 30,000

Transactions during the month	Amt (Rs.)
Sold goods @ 5 % GST to Avdhut in Indore	24,00,000
Sold goods @ 12 % GST to Eknath in Pune	22,00,000
Purchased Goods @ 12% GST from Mumbai	1,00,000
Provided services @ 18% GST to Pravin in Surat	1,40,000
Provided services @ 18% GST to Sunder in Nagpur	3,00,000
Availed services / Inward supplies @ 5% GST from Delhi	6,00,000

Q. 3 (d) Determine the place of Supply in following cases with reasons:

(10)

- 1. Mr. Vitthal of Solapur visits a hotel located in Mumbai and stays for 15 days.
- 2. Mr. Tushar of Pune purchases a ticket for watching a movie in Kota.
- 3. A caterer provides services on board in train during Mumbai-Goa-Mangalore which is not included in fare.
- 4. Mr. Manish of Mumbai purchased a TITAN watch from a shop in Ahmedabad, Gujarat.
- 5. Mr Nikumbh residing in Delhi, travels by Indigo flight from Mumbai to Chennai and gets travel Insurance done in Chennai.

Q.4.a) M/s Deepak Enterprises has provided the following particulars relating to the goods sold by it to M/s Pranali Enterprises. (10)

Particulars	Rs.
List price of the Goods	1,00,000
(Exclusive of Expenses, Taxes and Discount)	
Tax levied by Municipal Corporation on sale of goods	10,000
Special packing at the request of customer to be charged to the customer	7,000
CGST and SGST chargeable on the goods	12,000

	7		29		. & X
Weighment charges	OK	6)		2	3,000
	**	T,	.00	200	- ST
Subsidy received from NGO					5,000
(The list price of Rs.1,00,000 Give	en above is after	er consider	ing the sub	sidy)	
				367	27

M/s Deepak Enterprises offers 5% trade discount on the list price of the goods.

Determine the value of Taxable supply made by M/s Deepak Enterprises. Also, calculate SGST @ 9% and CGST @ 9%.

Q4.b) Varun Ltd. is a manufacturing concern in Maharashtra is a registered dealer and wants to opt for composition scheme. It furnishes you with the following information for the year financial year 2022-23 (10)

Kindly advise:

- a) Are they eligible to opt for the composition scheme?
- b) If yes, then calculate their composition tax liability (SGST @ 0.5% and CGST @ 0.5%)

The break-up of supplies is as follows:

Particulars	Rs.
Intra-state supply of goods to Mr. Keshav charged at Nil rate of tax	18,00,000
Intra-state supply of taxable goods to Mr. Vitthal (Tax rate 18%)	10,50,000
Intra state supplies which are wholly exempt under section 11 of CGST Act, 2017	15,00,000
Value of inward supply on which tax is payable under Reverse Charge Mechanism	12,50,000
Intra-state supply of goods to Mr. Mohan (Tax rate 12%)	9,00,000

All amounts are exclusive of GST.

OR

Q.4 c) M/s Vijay Enterprises, a registered supplier, provides you the following details with respect to the contract entered with M/s Sanjay Enterprises for supply of goods. (10)

Particulars Particulars	Rs.	Rs.
Value of goods inclusive of IGST @ 18%		1,77,000
Taxes other than GST		17,500
Following expenses were incurred by M/s Vijay Enterprises		
a) Packing charges	15,000	
b) Freight charges	11,000	
c) Designing charges	9,000	35,000

Following expenses were incurred by	y M/s Sar	ijay Enterp	rises on be	half	20	. %
of M/s Vijay Enterprises:)	25.	
Testing charges	3		.95	,0	5'	5,000
Subsidy received from NGO	2.6		40	200	0,	4,000
(List price is after considering such	subsidy)	X,	NT.	290	590	
				7	200	

Calculate the value of supply and Tax payable.

Q.4 d) M/s Akhilesh Enterprises provide you the details of transactions of their business from the state of Maharashtra during the month of January, 2023. Are they eligible to get registered under GST?

If yes, when should it get registered?

(10

Date	Particulars Particulars	Amount
04-01-2023	Exempt supply made in Amritsar (Punjab)	4,50,000
08-01-2023	Goods supplied to Nagpur (Maharashtra)	3.75,000
12-01-2023	Taxable goods supplied to Nasik (Maharashtra)	4,80,000
16-01-2023	Goods purchased from Thane (Maharashtra)	2,30,000
20-01-2023	Inward supplies on which tax is payable under reverse charge Mechanism	3,65,000
24-01-2023	Services availed from Indore (Madhya Pradesh)	4,55,000
28-01-2023	Services provided to Satara (Maharashtra)	8,50,000
31-01-2023	Goods supplied to Parbhani (Maharashtra)	5,25,000

Q.5 (a) Distinguish between:

i) Direct and Indirect Tax

(5)

ii) Composite and Mixed supply

(5)

b) What do you mean by Goods and Services Tax? Enumerate any eight categories of persons who shall be required to be registered under the GST Act.

(10)

OR

Q.5 Write short note on any four of the following:

(20)

- (a) Recipient
- (b) Vouchers for goods
- (c) Conditions for availing Input Tax Credit
- (d) Compulsory inclusions in Transaction Value
- (e) Casual Taxable Person
- (f) Aggregate Turnover

वेळ: ३ तास			एकूण गुण: १००
(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) उजवीकडील आकडे प्रश्नाला है (३) उत्तराचे टाचण हे तुमच्या उत्तर (४) जिथे आवश्यक असेल तिथे दे (५) १-४-२०२२ रोजीच्या जीएसटी त्यानंतरच्या कायद्याकडे दुर्लक्ष केल (६) मराठी रूपांतरांत काही अडचण	चा भाग बनल्या पाहिजे न दशांश बिंदूपर्यंतच्या कायद्याच्या तरतुदींचा ि जाईल.	ति . आकृत्यांची गणना करा वेचार करावा लागेल. दु	रुस्त्या
प्र.१ अ) सर्वात योग्य पर्याय निवडा अ	 ाणि पूर्ण वाक्ये पुन्हा लिहा:	 : (कोणतेही दहा)	(80)
१ भारतात, जीएसटी संरचना	-, 0, -	267	
अ) एकल) तिहेरी		
) चौपट		
२ म्हणजे कर भरण्याचे दायित्व असते. अ) फॉरवर्ड शुल्क ब) मोबदल	B. A.	। पुरवठादाराऐवजी वस्तू वि	நंवा सेवांचा पुरवठा करणाऱ्याचे
क) उलट शुल्क ड) व्यवसा			
		With So	
३. कर दर लागू मध्ये केस च्या मिश्र पु			495
अ) कराचा सर्वात कमी दर आकर्षित		सरासरी दर आकर्षित कर	णे
क) कराचा सर्वात जास्त दर आकर्षि	त करणे 💍 🗷 ड) @२८	%	
	19h		
४ सीजीएसटी कायद्यांत	ति आकारण्यात येणाऱ्या व	कराचा दर सूचित करेल.	
अ) केंद्र सरकार suo moto			
ब) जीएसटी परिषद suo मोटो			
क) राज्य सरकार suo मोटो			
ड) केंद्र सरकार जीएसटी परिषदेच्या वि	ाफारशी नुसार		
५. रु. ही विशे	ष श्रेणीतील राज्यांसाठीसंय	् कि योजना अंतर्गत कर भर	ण्याची निवड करण्यासाठी
मागील आर्थिक वर्षातील उलाढालीच		,	
अ) २५,००,००० ब) ५०,००			
क) ७५ ०० ००० ड) १०० ।			

Paper / Subject Code: 83015 / Direct & Indirect Taxation Paper - II

६ ला जीएस	गटीमधून सूट देण्यात आली आहे.
अ) कोणतेही व्यावसायिव	ह प्रदर्शन
क) भारतातील व्यवसाय	प्रदर्शन ड) वरीलपैकी काहीही नाही
७. त्याने केलेल्या पुरवठ्य	ावर द्वारे कर बीजक जारी करणे आवश्यक आहे.
अ) प्रत्येक पुरवठादार	ब) प्रत्येक नोंदणीकृत व्यक्ती रचना अंतर्गत कर भरत नाही
क) प्रत्येक व्यक्ती	ड) वरील सर्व
८. भारताच्या हद्दीत आय	ात केलेल्या वस्तूंचा पुरवठा मानला जाईल जोपर्यंत ते भारताच्या सीमा पार करत नाहीत.
अ) आंतरराज्य पुरवठा	ब) आंतरराज्य पुरवठा निर्यात करा
क) राज्यांतर्गत पुरवठा	ड) निर्यात किंवा आयात नाही
	महाराष्ट्रात वस्तू आणि सेवांचा पुरवठा सुरू केला आहे
जर त्याची आर्थिक वर्षात	एकूण उलाढाल पेक्षा जास्त असेल तर त्याला नोंदणी करणे आवश्यक आहे.
अ) रु. १० लाख	ब) रु. २० लाख
क) रु. ३० लाख	ड) रु. ५० लाख
१०. अप्रत्यक्ष कर	असतात 🔑 🔊 🗲 🔊 💍
अ) प्रगतीशील	ब) अस्थिर
क) प्रतिगामी	ड) अनिश्चित
११. इनपुट टॅक्स क्रेडिटच	या अवाजवी किंवा जास्त दाव्याच्या बाबतीत हा व्याजदर आहे.
अ) १८%	ब) २४%
क) ३०%	₹) ४०%
१२. जीएसटीआयएन चे	महिले २ अंक दर्शवतात
अ) संस्था कोड	ब) देश कोड
क) राज्य कोड	ड) चेकसम वर्ण
Stor EDY	
प्र.१ ब): खालील विधाने	सत्य आहेत की असत्य आहेत ते सांगा: (कोणतेही दहा) (१०)
१. पुरवठादार नेहमीच 'क	(पात्र व्यक्ती' असतो
	तर्गत विहित केलेला कमाल दर २०% आहे.
३. कंपोझिशन लेव्ही ही ए	क अनिवार्य योजना आहे.
४. स्पीड पोस्टद्वारे पोस्ट र्	वेभागाच्या सेवा करमुक्त आहेत.
	ा करणारी नोंदणीकृत व्यक्ती वस्तूंच्या पुरवठ्याच्या तारखेपासून ३० दिवसांच्या आत कर चलन
जारी करेल	
६. प्रशिक्षण सेवा प्रवण्य	चे ठिकाण तेच असेल जेथे सेवा प्रत्यक्षात आहेत प्राप्तकर्ता नोंदणीकृत असेल किंवा नसेल तरीही.
24542	Page 9 of 15

- ७. पुरवठ्याच्या मूल्यामध्ये केंद्र सरकारद्वारे प्रदान केलेल्या अनुदानाचा समावेश असेल.
- ८. राज्यांतर्गत विक्रीवर आयजीएसटी लावला जातो
- ९. जीएसटीहा गंतव्य-आधारित कर आहे
- १०. मिश्रित पुरवठ्यामध्ये दोन किंवा अधिक वैयक्तिक पुरवठा असतात.
- ११. एकूण उलाढालीमध्ये आंतरराज्यीय पुरवठ्यांचा समावेश होतो.
- १२. प्रत्येक इलेक्ट्रॉनिक कॉमर्स ऑपरेटरने जीएसटीकायद्यांतर्गत नोंदणी करणे आवश्यक आहे.

प्र.२ अ) मेसर्स अभिनव ट्रेनिंग इंस्टीटयुट ,एक व्यावसायिक प्रशिक्षण आणि प्रशिक्षण केंद्र तुम्हाला मार्च २०२३ महिन्यासाठी खालील माहिती प्रदान करते.

तपशील के किया के किया के जिल्हा है कि जिल्हा है जिल्हा ह	₹.
१) कला वर्गांच्या संबंधात प्रशिक्षण केंद्र चालवण्यापासून प्राप्त झालेली रक्कम	4,00,000
२) पोस्टल कोचिंगच्या प्राप्ती	२,५०,०००
३) आय आय एम परीक्षेच्या तयारीसाठी विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण	६,५०,०००
४) संस्कृतीशी संबंधित मनोरंजक क्रियाचे प्रशिक्षण	१,५०,०००
५) नियुक्ती सेवा प्रदान करण्यासाठी प्राप्ती	३,७५,०००
६) आचल मालमत्ता व्यावसायिक कोचिंग सेंटरला भाड्याने देणे	२,२५,०००
७) स्टेशनरी आणि टेलिफोन खर्चासाठी पैसे दिले	4,00,000

करपात्र सेवांचे मूल्य आणि देय वस्तू आणि सेवा कर यांची गणना करा. दिलेल्या सर्व रक्कम वस्तू आणि सेवा कर वगळता आहेत. जीएसटी दर सीजीएसटी @ ९% आणि एसजीएसटी -@ ९% घेतला जाईल.

प्र २ ब) जीएसटीकायद्याच्या तरतुदींनुसार खालीलपैकी प्रत्येक प्रकरणात पुरवठ्याची वेळ निश्चित करा: (१०)

क्र.	ज्या तारखेला माल उपलब्ध करून दिला जातो	इनव्हॉइसची तारीख	पेमेंट मिळाल्याची तारीख
8 %	१८-०१-२०२३	१५-०१-२०२३	०१-०२-२०२३
2	२४-०१-२०२३	१४-०१-२०२३	08-08-2023
3	०५-०१-२०२३	09-08-2023	07-08-7073
8	२०-०२-२०२३	१५-०२-२०२३	04-07-7073
4	२१-०२-२०२३	२५-०२-२०२३	04-07-7073
ξ	१०-०२-२०२३	२८-०२-२०२३	03-03-2023
હ	१९-०२-२०२३	१४-०२-२०२३	07-07-7073
6	२२-०३-२०२३	२२-०३-२०२३	२०-०३-२०२३
96	08-03-2023	02-03-2023	03-03-7073
१०	१५-०३-२०२३	08-03-7073	१८-०३-२०२३

किंवा

प्र २ क) खालील क्रियाचे वर्गीकरण करपात्र पुरवठा आणि अकरपात्र पुरवठा करा.

(80)

तपशील	₹.
१. सॉफ्टवेअरची विक्री	२,००,०००
२. सर्कसला भाड्याने दिलेल्या जिमनीच्या मोकळ्या भूखंडातून मिळालेले भाडे	३,००,०००
३. नियोक्त्याकडून मिळणारा पगार	4,00,000
४. मोबाईल टॉवरमधून भाडे	2,40,000
५. हॉटेलच्या खोल्यांसाठी भाडे मिळाले (दररोज पुरवठ्याचे मूल्य रु. १,२००)	४,३८,०००
६. टीव्ही चॅनेलवरील जाहिरातीसाठी टाइम स्लॉटची विक्री	2,40,000
७. ट्रेड मार्कच्या कायमस्वरूपी हस्तांतरणातून रॉयल्टी	१,३५,०००
८. खासदार म्हणून मिळालेले मानधन	३,७५,०००
९. कुरियर शुल्क प्राप्त झाले	१,००,०००
१०. शेतमजुरांचा पुरवठा	१,५०,०००

प्र.२ ड) जीएसटीकायद्याच्या तरतुदींनुसार पुढील प्रत्येक प्रकरणात पुरवठ्याची वेळ निश्चित करा.

(₹0)

क्र	सेवा पुरवठ्याची तारीख	इनव्हॉइसची तारीख	पेमेंट मिळाल्याची तारीख
१	04-08-2022	08-80-2022	२०-१०-२०२२
2	१०-०९-२०२२	१२-१०-२०२२	१३-१०-२०२२
3	१५-०९-२०२२	२५-०९-२०२२	०१-०९-२०२२
8	२०-०९-२०२२	08-88-2032	०५-१०-२०२२
4	२५-०९-२०२२	३०-०९-२०२२	09-09-2022
Ę	१५-१०-२०२२	२८-१०-२०२२	04-80-2022
9	१७-१०-२०२२	03-87-7077	१५-११-२०२२
٢	१९-११-२०२२	२२-१२-२०२२	२८-११-२०२२
9	२३-११-२०२२	२५-१२-२०२२	२०-११-२०२२
१०	२२-१२-२०२२	२८-१२-२०२२	09-82-2022

प्रश्न ३ (अ) श्री प्रसाद, महाराष्ट्र राज्यात नोंदणीकृत, मार्च २०२३ महिन्यासाठी तुमचे खालील तपशील प्रदान करतात. जीएसटीच्या निञ्चळ कर दायित्वाची गणना करा.

१ मार्च, २०२३ रोजी इलेक्ट्रॉनिक क्रेडिट लेजरमध्ये ओपनिंग बॅलन्स .

आयजीएसटी रु. १,९२,०००; सीजीएसटीरु. ४,०८,०००;

एसजीएसटी रु. १,०४,०००

तपशील	5 .
पुण्यात महेशला १८% जीएसटीदराने वस्तू विकल्या	२४,००,०००
नागपुरात अतुलला २८% जीएसटीदराने वस्तू विकल्या	१६,००,०००
कन्याकुमारीमध्ये समीरला ५% जीएसटी@ सेवा दिली	७२,००,०००
कोलकात्यात पल्लवला १२% जीएसटी@ सेवा पुरवल्या	८८,००,०००
पटना येथून १२% जीएसटीवर वस्तू खरेदी केल्या	५६,००,०००
मुंबईतून २८% जीएसटीदराने खरेदी केलेला माल	६०,००,०००
इंदूरमधून २८% जीएसटीवर सेवा उपलब्ध	२,८०,०००
नाशिक येथून ५% जीएसटीदराने सेवा उपलब्ध	१,६०,०००

प्र. ३ (ब) खालील प्रकरणांमध्ये प्रवठ्याचे ठिकाण कारणांसह निश्चित करा:

- (80)
- १. श्री सिद्धेश यांचे अमृतसर येथे नोंदणीकृत कार्यालय असून, यूएसए मधून भारतात आयात केलेल्या वस्तू मुंबई विमानतळावर प्राप्त झाल्या.
- २. सुभाष, मध्य प्रदेशातील नोंदणीकृत व्यक्ती, नागपुरातील त्यांच्या एका मित्राला कुरिअरद्वारे वस्तू पाठवतात.
- ३. मेसर्स घरकुल सीएचएस लि., मुंबई यांनी मेसर्स शिंडलर लिफ्टसह लिफ्ट बसविण्याची ऑर्डर दिली. ठाण्यातील सोसायटीच्या इमारतीत लिफ्ट बसवण्यात आली.
- ४. मुंबईच्या टाटा कंपनीने त्यांच्या कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यासाठी पुण्यातील प्रशिक्षण संस्थेशी करार केला आहे. पाचगणी येथील कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले .
- ५. चेन्नईत बँक खाते नसलेले दिल्लीचे श्री सदाशिव शिक्षणाच्या उद्देशाने सेंट्रल बँक ऑफ चेन्नईकडून डिमांड ड्राफ्ट घेतात.
- प्र. ३ (क) खालील तपशिलांमधून निव्वळ जीएसटी देणीची गणना करा. (१०) श्रीमती कविता, महाराष्ट्र राज्यातील नोंदणीकृत डीलर तुम्हाला फेब्रुवारी २०२३ च्या महिन्यासाठी खालील तपशील प्रदान
- १ फेब्रुवारी, २०२३ रोजी इलेक्ट्रॉनिक क्रेडिट लेजरमध्ये उघडलेली शिल्लक आयजीएसटी - रु. ३०,००० सीजीएसटी- रु. ३४,००० एसजीएसटी - रु. ३०,०००

महिन्यातील व्यवहार	रक्कम (रु .)
इंदूरमध्ये अवधूतला ५% जीएसटीदराने माल विकला	२४,००,०००
पुण्यात एकनाथला १२% जीएसटीदराने माल विकला	२२,००,०००
मुंबईतून १२% जीएसटीदराने वस्तू खरेदी केल्या	१,००,०००
सुरतमध्ये प्रवीणला १८% जीएसटीदराने सेवा पुरवली	१,४०,०००
नागपुरातील सुंदरला १८% जीएसटीदराने सेवा पुरवली	3,00,000
दिल्लीहून @ ५% जीएसटी उपलब्ध सेवा / आवक पुरवठा	€,00,000

करतात.

प्रश्न ३ (ड) खालील प्रकरणांमध्ये पुरवठ्याचे ठिकाण कारणांसह निश्चित करा:

(80)

- १. सोलापूरचे श्री विञ्ठल मुंबईतील हॉटेलला भेट देतात आणि १५ दिवस मुक्काम करतात.
- २. पुण्याचे श्री तुषार कोटा येथे चित्रपट पाहण्यासाठी तिकीट खरेदी करतात.
- ३. कॅटरर मुंबई-गोवा-मंगळूर दरम्यान ट्रेनमध्ये चढताना सेवा पुरवतो ज्याचा भाड्यात समावेश नाही.
- ४. मुंबईतील श्री मनीष यांनी अहमदाबाद, गुजरात येथील एका दुकानातून टायटन घड्याळ खरेदी केले.
- ५. दिल्लीत राहणारे श्री. निकुंभ, इंडिगोच्या विमानाने मुंबई ते चेन्नई प्रवास करतात आणि चेन्नईमध्ये प्रवास विमा उत्तरवतात.

प्र.४.अ) मेसर्स दीपक एंटरप्रायझेसने मेसर्स प्रणाली एंटरप्रायझेसला विकलेल्या मालाशी संबंधित खालील तपशील प्रदान केले आहेत .

तपशील	₹.
वस्तूंची यादी किंमत	१,००,०००
(खर्च, कर आणि सूट वगळता)	361,27
वस्तूंच्या विक्रीवर महानगरपालिकेकडून आकारण्यात येणारा कर	१०,०००
ग्राहकाच्या विनंतीनुसार ग्राहकाकडून विशेष पॅकिंगसाठी शुल्क आकारले जाईल	9,000
वस्तूंवर सीजीएसटीआणि एसजीएसटीआकारणी	१२,०००
वजनाचे शुल्क	₹,०००
एनजीओकडून अनुदान मिळाले (वर दिलेली रु. १,००,००० ची यादी किंमत अनुदानाचा विचार केल्यानंतर आहे)	4,000

M/s दीपक एंटरप्रायझेस वस्तूंच्या यादी किमतीवर ५% व्यापार सवलत देते. मेसर्स दीपक एंटरप्रायझेसने केलेल्या करपात्र पुरवठ्याचे मूल्य निश्चित करा. तसेच, एसजीएसटी @ ९% आणि सीजीएसटी@ ९% मोजा.

प्र. ४.ब) वरुण लिमिटेड ही महाराष्ट्रातील उत्पादन क्षेत्रातील एक नोंदणीकृत डीलर आहे आणि ती रचना योजनेची निवड करू इच्छित आहे. हे तुम्हाला २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी खालील माहिती देते (१०) कृपया सल्ला द्या:

- अ) ते संयुक्त योजनेची निवड करण्यास पात्र आहेत का?
- ब) होय असल्यास, त्यांच्या रचना कर देणीची गणना करा (एसजीएसटी @ ०.५% आणि सीजीएसटी@ ०.५%) पुरवठ्याचे विभाजन खालीलप्रमाणे आहे:

तपशील	₹.
श्री केशव यांना वस्तूंचा राज्यांतर्गत पुरवठा शून्य दराने कर आकारला जातो	१८,००,०००
श्री विञ्चल यांना करपात्र वस्तूंचा राज्यांतर्गत पुरवठा (कर दर १८%)	80,40,000
राज्यांतर्गत पुरवठा ज्या सीजीएसटीकायदा, २०१७ च्या कलम ११ अंतर्गत पूर्णपणे सूट आहेत	१५,००,०००
आवक पुरवठ्याचे मूल्य ज्यावर रिव्हर्स चार्ज मेकॅनिझम अंतर्गत कर देय आहे	१२,५०,०००
श्री मोहन यांना मालाचा राज्यांतर्गत पुरवठा (कर दर १२%)	9,00,000

सर्व रक्कम जीएसटी वगळता आहेत.

किंवा

प्र.४ क) मेसर्स विजय एंटरप्रायझेस, एक नोंदणीकृत पुरवठादार, मेसर्स संजय एंटरप्रायझेस सोबत वस्तूंच्या पुरवठ्यासाठी केलेल्या कराराच्या संदर्भात तुम्हाला खालील तपशील प्रदान करतो. (१०)

तपशील है है है है	₹.	₹.
आयजीएसटी @ १८% सह वस्तूंचे मूल्य	15.0	१,७७,०००
जीएसटी व्यतिरिक्त इतर कर		१७,५००
खालील खर्च मेसर्स विजय एंटरप्रायझेसने केले	98	
अ) पॅकिंग शुल्क	१५,०००	
ब) मालवाहतूक शुल्क	११,०००	
क) डिझाइनिंग शुल्क	९,०००	३५,०००
मेसर्स विजय एंटरप्रायझेसच्या वतीने मेसर्स संजय एंटरप्रायझेसने खालील खर्च केले :		
चाचणी शुल्क		५,०००
एनजीओकडून मिळालेली सबसिडी (यादी किंमत अशा सबसिडीचा विचार केल्यानंतर आहे)		8,000

पुरवठा आणि देय कराचे मूल्य मोजा.

प्र.४ ड) मेसर्स अखिलेश एंटरप्रायझेस तुम्हाला त्यांच्या व्यवसायाच्या महाराष्ट्र राज्यातून जानेवारी २०२३ मध्ये झालेल्या व्यवहारांचे तपशील प्रदान करतात. ते जीएसटीअंतर्गत नोंदणी करण्यास पात्र आहेत का? जर होय, तर नोंदणी केव्हा करावी?

(१०

तारीख	तपशील	रक्कम
०४-०१-२०२३	अमृतसर (पंजाब) मध्ये मुक्त पुरवठा	8,40,000
०८-०१-२०२३	नागपूर (महाराष्ट्र) ला पुरवठा केलेला माल	३.७५,०००
१२-०१-२०२३	नाशिक (महाराष्ट्र) ला पुरवठा केलेला करपात्र माल	8,60,000
१६-०१-२०२३	ठाणे (महाराष्ट्र) येथून खरेदी केलेला माल	2,30,000
२०-०१-२०२३	आवक पुरवठा ज्यावर रिव्हर्स चार्ज यंत्रणा अंतर्गत कर देय आहे	३,६५,०००
२४-०१-२०२३	इंदूर (मध्य प्रदेश) येथून सेवा घेतल्या	४,५५,०००
२८-०१-२०२३	साताराला (महाराष्ट्र) पुरविलेल्या सेवा	८,५०,०००
३१-०१-२०२३	परभणीला (महाराष्ट्र) पुरवठा केलेला माल	4,24,000
		6 1 69 T

प्र ०५

(अ) फरक स्पष्ट करा:

i) प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष कर (५)
ii) संमिश्र आणि मिश्र पुरवठा (५)
ब) वस्तू आणि सेवा कर (GST) म्हणजे काय? जीएसटी कायद्यातर्गत नोंदणी करणे आवश्यक असलेल्या कोणत्याही आठ
श्रेणीतील व्यक्तींची गणना करा.

किंवा

प्र ०५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा:

- (अ) प्राप्तकर्ता
- (ब) वस्तुंचे प्रमाणक
- (क) कर देयताचा लाभ मिळवण्याच्या अटी
- (ड) व्यवहार मूल्यामध्ये अनिवार्य समावेश
- (इ) प्रासंगिक करपात्र व्यक्ती
- (फ) एकूण उलाढाल
